

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

5 martie 2024*

„Recurs – Acces la documentele instituțiilor Uniunii Europene – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Articolul 4 alineatul (2) – Excepții – Respingere a cererii de acces la un document a cărui divulgare ar putea aduce atingere protecției intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală – Interes public superior care justifică divulgarea – Standarde armonizate adoptate de Comitetul European de Standardizare (CEN) – Protecție care decurge din dreptul de autor – Principiul statului de drept – Principiul transparenței – Principiul deschiderii – Principiul bunei guvernante”

În cauza C-588/21 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 23 septembrie 2021,

Public.Resource.Org Inc., cu sediul în Sebastopol, California (Statele Unite),

Right to Know CLG, cu sediul în Dublin (Irlanda),

reprezentate de J. Hackl, C. Nüßing, Rechtsanwälte, și F. Logue, solicitor,

recurente,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de S. Delaude, G. Gattinara și F. Thiran, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță

Comitetul European de Standardizare (CEN), cu sediul în Bruxelles (Belgia),

Asociación Española de Normalización (UNE), cu sediul în Madrid (Spania),

Asociația de Standardizare din România (ASRO), cu sediul în București (România),

Association française de normalisation (AFNOR), cu sediul în La Plaine Saint-Denis (Franța),

Austrian Standards International (ASI), cu sediul în Viena (Austria),

* Limba de procedură: engleza.

British Standards Institution (BSI), cu sediul în Londra (Regatul Unit),
Bureau de normalisation/Bureau voor Normalisatie (NBN), cu sediul în Bruxelles,
Dansk Standard (DS), cu sediul în Copenhaga (Danemarca),
Deutsches Institut für Normung eV (DIN), cu sediul în Berlin (Germania),
Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), cu sediul în Delft (Țările de Jos),
Schweizerische Normen-Vereinigung (SNV), cu sediul în Winterthour (Elveția),
Standard Norge (SN), cu sediul în Oslo (Norvegia),
Suomen Standardisoimisliitto ry (SFS), cu sediul în Helsinki (Finlanda),
Svenska institutet för standarder (SIS), cu sediul în Stockholm (Suedia),
Institut za standardizaciju Srbije (ISS), cu sediul în Belgrad (Serbia),
reprezentate de K. Dingemann, M. Kottmann și K. Reiter, Rechtsanwälte,

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul L. Bay Larsen, vicepreședinte, domnul A. Arabadjiev, doamna A. Prechal și domnii E. Regan și N. Piçarra, președinți de cameră, domnii M. Ilešič (raportor) și P. G. Xuereb, doamna L. S. Rossi, domnii I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen și N. Wahl, doamna I. Ziemele și domnul J. Passer, judecători,

avocat general: doamna L. Medina,

grefier: doamna M. Siekierzyńska, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 15 martie 2023,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 22 iunie 2023,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Public.Resource.Org, Inc. și Right to Know CLG solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 14 iulie 2021, Public.Resource.Org și Right to Know/Comisia (T-185/19, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2021:445), prin care acesta le-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei C(2019) 639 final a Comisiei din 22 ianuarie 2019 (denumită în continuare „decizia în litigiu”), prin care Comisia Europeană le-a respins cererea de acces la patru standarde armonizate adoptate de Comitetul European de Standardizare (CEN).

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1049/2001

- 2 Intitulat „Obiectul”, articolul 1 literele (a) și (b) din Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO 2001, L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76) are următorul cuprins:

„Prezentul regulament urmărește:

(a) definirea principiilor, a condițiilor și a limitelor, întemeiate pe rațiuni de interes public sau privat, care cârmuiesc dreptul de acces la documentele Parlamentului European, ale Consiliului [Uniunii Europene] și ale Comisiei (denumite în continuare «instituții»), prevăzut la articolul [15 TFUE] în vederea garantării unui acces cât mai larg la documente;

(b) stabilirea regulilor care să garanteze o exercitare cât mai ușoară a acestui drept; [...]

[...]

- 3 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Beneficiarii și domeniul de aplicare”, prevede la alineatele (1)-(3):

„(1) Orice cetățean al Uniunii [Europene] și orice persoană fizică sau juridică având reședința sau sediul social într-un stat membru are drept de acces la documentele instituțiilor, sub rezerva principiilor, condițiilor și limitelor definite de prezentul regulament.

(2) Instituțiile pot, sub rezerva aceluiași principii, condiții și limite, să permită accesul la documente pentru orice persoană fizică sau juridică care nu are reședința sau sediul social într-un stat membru.

(3) Prezentul regulament se aplică tuturor documentelor deținute de o instituție, adică întocmite sau primite de către aceasta și aflate în posesia acesteia, în toate domeniile de activitate ale Uniunii Europene.”

- 4 Articolul 4 din regulamentul menționat, intitulat „Excepții”, prevede la alineatele (1), (2) și (4):

„(1) Instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției:

(a) interesului public, în ceea ce privește:

- siguranța publică;
- apărarea și chestiunile militare;
- relațiile internaționale;
- politica financiară, monetară sau economică a Comunității sau a unui stat membru;

(b) vieții private și integrității individului, în special în conformitate cu legislația comunitară privind protecția datelor personale.

(2) Instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției:

- intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală;
- procedurilor judiciare și consultanței juridice;
- obiectivelor activităților de inspecție, de anchetă și de audit,

cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.

[...]

(4) În cazul documentelor terților, instituția consultă terții pentru a stabili dacă se poate aplica o excepție prevăzută la alineatul (1) sau (2), cu excepția cazului în care există certitudinea că documentul trebuie sau nu trebuie divulgat.”

5 Articolul 7 din același regulament, intitulat „Soluționarea cererilor inițiale”, prevede la alineatul (2):

„În cazul respingerii în tot sau în parte a cererii, solicitantul poate adresa, în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea răspunsului din partea instituției, o cerere de confirmare prin care solicită ca instituția să-și revizuiască poziția.”

6 Articolul 12 din Regulamentul nr. 1049/2001, intitulat „Accesul direct sub formă electronică sau prin intermediul unui registru”, prevede la alineatul (2):

„În special documentele legislative, adică documentele întocmite sau primite în cadrul procedurilor de adoptare a actelor cu forță juridică obligatorie pe teritoriul statelor membre sau pentru acestea, ar trebui să devină direct accesibile, sub rezerva articolelor 4 și 9.”

Regulamentul (CE) nr. 1367/2006

7 Intitulat „Definiții”, articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului (JO 2006, L 264, p. 13, Ediție specială, 15/vol. 17, p. 126), prevede la alineatul (1) litera (d) punctul (i):

„În sensul prezentului regulament:

[...]

(d) «informații privind mediul» înseamnă orice informație în scris, pe suport video, audio, electronic sau în orice altă formă, referitoare la:

(i) starea elementelor de mediu, cum ar fi aerul și atmosfera, apa, solul, uscatul, peisajele și siturile naturale, inclusiv biotipurile umede, zonele de coastă și marine, diversitatea biologică și componentele acesteia, inclusiv organismele modificate genetic și interacțiunea dintre aceste elemente.”

8 Articolul 6 din acest regulament, intitulat „Aplicarea excepțiilor referitoare la cererile de acces la informațiile privind mediul”, prevede la alineatul (1) prima teză:

„În ceea ce privește articolul 4 alineatul (2) prima și a treia liniuță din Regulamentul [nr. 1049/2001], cu excepția anchetelor, în special a celor privind posibilele încălcări ale dreptului comunitar, se consideră că există un interes public deosebit pentru comunicare atunci când informațiile solicitate se referă la emisii în mediu.”

Regulamentul (CE) nr. 1907/2006

9 Punctul 27 din tabelul care figurează în Anexa XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO 2006, L 396, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 60, p. 3, rectificare în JO 2007, L 136, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 552/2009 al Comisiei din 22 iunie 2009 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1907/2006”), prevede următoarele în ceea ce privește condițiile de restricționare a nichelului:

„(1) Este interzisă utilizarea acestei substanțe:

- (a) în ansamblurile de tije care sunt introduse în urechi perforate și în alte părți perforate ale corpului uman, cu excepția cazului în care rata de eliberare a nichelului din astfel de ansambluri de tije este sub 0,2 [micrograme (μg)]/cm²/săptămână (limita de migrație);
- (b) în articole destinate să vină în contact direct și prelungit cu pielea, cum ar fi:

- cercei;
- coliere, brățări și lanțuri, brățări de picior, inele;
- carcase ale ceasurilor de mână, curele de ceas fixe și elastice;
- nasturi tip nit, cataramă, nituri, fermoare, insigne metalice, atunci când acestea sunt utilizate în articole de îmbrăcăminte,

în cazul în care rata de eliberare a nichelului din părțile acestor articole care vin în contact direct și prelungit cu pielea este de peste 0,5 $\mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{săptămână}$;

- (c) în articole precum cele enumerate la litera (b), care sunt acoperite cu alte materiale decât nichelul, cu excepția cazurilor în care o astfel de acoperire este suficientă pentru a garanta că rata de eliberare a nichelului din componentele articolelor respective care vin în contact direct și prelungit cu pielea nu va depăși 0,5 $\mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{săptămână}$ pentru o perioadă de cel puțin doi ani de utilizare normală a articolului.

- (2) Este interzisă introducerea pe piață a articolelor menționate la alineatul (1), cu excepția cazului în care sunt conforme cu cerințele formulate la alineatul respectiv.
- (3) Standardele adoptate de către [CEN] sunt utilizate ca metode de încercare pentru demonstrarea conformității articolelor cu dispozițiile alineatelor (1) și (2).”

Regulamentul (UE) nr. 1025/2012

- 10 Potrivit considerentului (5) al Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2012, L 316, p. 12):

„Standardele europene au un rol deosebit de important în cadrul pieței interne, de exemplu, prin utilizarea standardelor armonizate în prezumția de conformitate a produselor care urmează a fi introduse pe piață cu cerințele esențiale aplicabile acelor produse prevăzute în legislația relevantă de armonizare a Uniunii. Aceste cerințe ar trebui definite în mod exact pentru a evita interpretarea greșită de către organismele de standardizare europene.”

- 11 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Definiții”, prevede la punctul 1 litera (c):

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. «standard» înseamnă o specificație tehnică, adoptată de un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie și poate fi unul dintre următoarele:

[...]

- (c) «standard armonizat» înseamnă un standard european adoptat pe baza unei solicitări din partea Comisiei pentru aplicarea legislației de armonizare a Uniunii.”

- 12 Articolul 10 din regulamentul menționat, intitulat „Solicitările de standardizare adresate organizațiilor de standardizare europene”, prevede la alineatul (1):

„Comisia poate solicita, în limita competențelor stabilite în tratate, uneia sau mai multor organizații de standardizare europene elaborarea unui standard european sau a unui document de standardizare europeană în cadrul unui termen stabilit. Standardele europene și documentele de standardizare europeană sunt determinate de piață, iau în considerare interesul public, precum și obiectivele de politică specificate clar în solicitarea Comisiei și sunt bazate pe consens. Comisia stabilește cerințele referitoare la conținut care trebuie îndeplinite de documentul solicitat și un termen pentru adoptarea acestuia.”

- 13 Articolul 11 din același regulament, intitulat „Obiecțiile formale asupra standardelor armonizate”, prevede la alineatul (1):

„Atunci când un stat membru sau Parlamentul European consideră că un standard armonizat nu satisface în întregime cerințele pe care le vizează și care sunt stabilite în legislația de armonizare relevantă a Uniunii, instituția care formulează obiecția informează Comisia în acest sens,

prezentând o explicație detaliată, iar Comisia decide, după consultarea comitetului instituit prin actul legislativ de armonizare aplicabil al Uniunii, în cazul în care acest comitet există, sau după consultarea sub alte forme a experților de la nivel sectorial, următoarele:

- (a) să publice, să nu publice sau să publice parțial referințele la standardul armonizat respectiv în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;
- (b) să mențină sau să mențină parțial referințele la standardul armonizat respectiv în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau să le retragă din acesta.”

- 14 Eventuala acordare a unei finanțări de către Uniune organizațiilor europene de standardizare pentru activitățile de standardizare este reglementată la articolul 15 din Regulamentul nr. 1025/2012.

Directiva 2009/48/CE

- 15 Articolul 13 din Directiva 2009/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind siguranța jucăriilor (JO 2009, L 170, p. 1), intitulat „Prezumția de conformitate”, are următorul cuprins:

„Jucăriile care respectă, în întregime sau parțial, standardele armonizate ale căror trimiteri sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sunt considerate ca fiind în conformitate cu cerințele aflate sub incidența respectivelor standarde sau a unor părți ale acestora, stabilite la articolul 10 și în anexa II.”

Istoricul litigiului

- 16 Istoricul litigiului a fost descris în termenii următori la punctele 1-4 din hotărârea atacată.
- 17 Recurentele sunt organizații fără scop lucrativ a căror misiune prioritară este de a face dreptul liber accesibil tuturor cetățenilor. La 25 septembrie 2018, acestea au introdus la Direcția Generală Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri a Comisiei, în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001 și al Regulamentului nr. 1367/2006, o cerere de acces la documente deținute de Comisie (denumită în continuare „cererea de acces”).
- 18 Cererea de acces privea patru standarde armonizate adoptate de CEN, în conformitate cu Regulamentul nr. 1025/2012, și anume standardul EN 71-5:2015, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 5: Jocuri chimice (seturi) altele decât trusele pentru experiențe chimice”, standardul EN 71-4:2013, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 4: Truse pentru experiențe chimice și activități conexe”, standardul EN 71-12:2013, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 12: N-Nitrozamine și substanțe N-nitrozabile”, și standardul EN 12472:2005 + A 1:2009, intitulat „Metodă pentru simularea uzurii și a coroziunii pentru determinarea nichelului eliberat din obiectele acoperite” (denumite în continuare „standardele armonizate solicitate”).
- 19 Prin scrisoarea din 15 noiembrie 2018, Comisia a respins cererea de acces, în temeiul articolului 4 alineatul (2) prima liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

- 20 La 30 noiembrie 2018, recurentele au adresat Comisiei o cerere de confirmare, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001. Prin decizia în litigiu, Comisia a confirmat respingerea cererii de acces la standardele armonizate solicitate.

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 21 Printr-o cerere depusă la grefa Tribunalului la 28 martie 2019, recurentele au introdus o acțiune privind anularea deciziei în litigiu.
- 22 Prin Ordonanța din 20 noiembrie 2019, Public.Resource.Org și Right to Know/Comisia (T-185/19, EU:T:2019:828), a fost admisă cererea de intervenție în cauza T-185/19, în susținerea concluziilor Comisiei, formulată de CEN și de 14 organisme naționale de standardizare, și anume Asociación Española de Normalización (UNE), Asociația de Standardizare din România (ASRO), Association française de normalisation (AFNOR), Austrian Standards International (ASI), British Standards Institution (BSI), Bureau de normalisation/Bureau voor Normalisatie (NBN), Dansk Standard (DS), Deutsches Institut für Normung eV (DIN), Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Schweizerische Normen-Vereinigung (SNV), Standard Norge (SN), Suomen Standardisoimisliitto ry (SFS), Svenska institutet för standarder (SIS) și Institut za standardizaciju Srbije (ISS) (denumite în continuare, împreună, „intervenientele în prima instanță”).
- 23 În susținerea acțiunii, recurentele au invocat două motive. Prin intermediul primului motiv, acestea au susținut în esență săvârșirea de către Comisie a unor erori de drept și de apreciere în aplicarea excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) prima liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, pentru motivul că, pe de o parte, nu era aplicabilă nicio protecție prin dreptul de autor în privința standardelor armonizate solicitate și, pe de altă parte, nu fusese demonstrată nicio atingere adusă intereselor comerciale ale CEN și ale membrilor săi naționali.
- 24 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele au reproșat Comisiei săvârșirea unor erori de drept în ceea ce privește lipsa unui interes public superior în sensul acestui articol 4 alineatul (2) ultima teză și încălcarea obligației de motivare, întrucât a considerat că niciun interes public superior, în sensul acestei dispoziții, nu justifica divulgarea standardelor armonizate solicitate și nu și-a motivat suficient refuzul de a recunoaște existența unui astfel de interes public superior.
- 25 Ca răspuns la primul motiv, după ce a amintit, la punctul 29 din hotărârea atacată, că Regulamentul nr. 1049/2001 urmărește să confere publicului un drept de acces cât mai larg posibil la documentele instituțiilor Uniunii și că, în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) din regulamentul menționat, acest drept privește atât documentele întocmite de aceste instituții, cât și cele primite de la terți, printre care figurează orice persoană juridică, Tribunalul a constatat, la punctele 30 și 31 din hotărârea menționată, că dreptul respectiv este supus anumitor limite întemeiate pe considerente de interes public sau privat.
- 26 În primul rând, în ceea ce privește eventuala atingere adusă protecției intereselor comerciale printr-un drept de autor cu privire la standardele armonizate solicitate și aptitudinea acestor standarde armonizate de a face obiectul unei protecții prin dreptul de autor, deși ele fac parte din dreptul Uniunii, Tribunalul a considerat în esență, la punctele 40-43 din hotărârea atacată, că revenea autorității sesizate cu o cerere de acces la documente provenite de la terți să identifice indicii obiective și concordante de natură să confirme existența dreptului de autor invocat de terț în cauză.

- 27 În această privință, Tribunalul a considerat, la punctele 47 și 48 din hotărârea atacată, că, fără a săvârși o eroare, Comisia a putut să rețină că pragul de originalitate pentru a constitui o „operă”, în sensul jurisprudenței, și pentru a fi astfel eligibil pentru această protecție era atins în speță pentru standardele armonizate în discuție.
- 28 În plus, Tribunalul a statuat, la punctul 54 din hotărârea atacată, că recurente au susținut în mod eronat că, întrucât Curtea stabilise în Hotărârea din 27 octombrie 2016, *James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821)*, că aceste standarde făceau parte din „dreptul Uniunii”, accesul la standardele menționate ar trebui să fie liber și gratuit, astfel încât nicio excepție de la dreptul de acces nu le poate fi aplicabilă.
- 29 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe lipsa protecției printr-un drept de autor a standardelor armonizate solicitate, în lipsa unei „creații intelectuale proprii”, în sensul jurisprudenței Curții, necesară pentru a putea beneficia de o astfel de protecție, Tribunalul a considerat în esență, la punctul 59 din hotărârea atacată, că acesta nu era suficient de fundamentat.
- 30 În al treilea rând, în ceea ce privește existența unei erori de apreciere a aspectului dacă s-a adus atingere unor interese comerciale protejate, Tribunalul a subliniat, la punctele 65 și 66 din hotărârea atacată, că vânzarea de standarde este o componentă esențială a modelului economic adoptat de toate organismele de standardizare. În măsura în care Comisia a reținut în mod întemeiat că standardele armonizate solicitate făceau obiectul unei protecții prin dreptul de autor, în temeiul căreia acestea erau accesibile numai persoanelor interesate după plata anumitor redevențe, divulgarea lor gratuită în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001 ar fi fost de natură să afecteze în mod concret și efectiv interesele comerciale ale CEN și ale membrilor săi naționali. Tribunalul a adăugat, la punctul 71 din hotărârea menționată, că faptul că organizațiile de standardizare europene contribuiau la realizarea unor sarcini de interes public prin furnizarea serviciilor de certificare referitoare la conformitatea cu legislația aplicabilă nu schimba cu nimic statutul lor de entități private care desfășoară o activitate economică.
- 31 Prin urmare, la punctul 74 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins primul motiv în totalitate.
- 32 Al doilea motiv al recurentelor cuprindea trei aspecte.
- 33 În ceea ce privește al treilea aspect al acestui motiv, întemeiat pe o motivare insuficientă a refuzului Comisiei de a recunoaște existența unui interes public superior, Tribunalul a arătat mai întâi, la punctul 86 din hotărârea atacată, că, în decizia în litigiu, Comisia indicase că Hotărârea din 27 octombrie 2016, *James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821)*, nu crea nicio obligație de publicare proactivă a standardelor armonizate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și nici nu stabilea în mod automat un interes public superior care să justifice divulgarea lor. În continuare, la punctele 87 și 88 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat de asemenea că Comisia respinsese susținerile recurentelor referitoare la obligațiile de transparență în domeniul mediului considerate ca prezentând un interes public superior în raport cu interesul întemeiat pe protecția intereselor comerciale ale unei persoane fizice sau juridice și că aceasta a adăugat că nu a fost în măsură să identifice vreun interes public superior care să justifice o astfel de divulgare. În sfârșit, la punctul 91 din hotărârea atacată, Tribunalul a adăugat că, deși Comisia avea obligația să expună motivele care justificau aplicarea în speță a uneia dintre excepțiile de la dreptul de acces prevăzute de Regulamentul nr. 1049/2001, ea nu avea totuși obligația de a furniza informații care depășesc ceea ce era necesar pentru ca persoana care a solicitat accesul să înțeleagă motivele care stau la baza deciziei sale și pentru ca Tribunalul să examineze legalitatea acestei decizii.

- 34 În ceea ce privește existența unui interes public superior care să impună un acces liber la lege, Tribunalul a constatat, *primo*, la punctele 99-101 din hotărârea atacată, că, în speță, recurentele încercau să excludă în întregime categoria standardelor armonizate de la aplicabilitatea sistemului excepțiilor materiale instituit prin Regulamentul nr. 1049/2001, fără a fundamenta totuși motivele concrete care ar fi justificat divulgarea standardelor armonizate solicitate și fără a explica în ce măsură divulgarea acestor standarde ar fi trebuit să primeze asupra protecției intereselor comerciale ale CEN sau ale membrilor săi naționali.
- 35 *Secundo*, interesul public de a asigura buna funcționare a sistemului european de standardizare, al cărui obiectiv este de a favoriza libera circulație a mărfurilor, garantând în același timp un nivel minim de securitate echivalent în toate țările europene, ar prevala asupra garantării accesului liber și gratuit la standardele armonizate.
- 36 *Tertio*, Regulamentul nr. 1025/2012 ar prevedea în mod expres un regim de publicare limitat la referințele standardelor armonizate și permite accesul cu plată la aceste standarde pentru persoanele care doresc să beneficieze de prezumția de conformitate care le este asociată.
- 37 *Quarto*, Tribunalul a considerat, la punctele 104 și 105 din hotărârea atacată, că, în decizia în litigiu, fără a săvârși o eroare, Comisia a considerat că niciun interes public superior nu justifică divulgarea standardelor armonizate solicitate în temeiul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001. Tribunalul a adăugat, la punctul 107 din această hotărâre, că, pe lângă faptul că recurentele nu au indicat sursa exactă a unui „principiu de natură constituțională” care ar impune accesul liber și gratuit la standardele armonizate, ele nu au justificat în niciun fel motivul pentru care acestea ar trebui să fie supuse imperativului de publicitate și de accesibilitate atașat unei „legi”, întrucât aceste standarde nu sunt de aplicare obligatorie, produc efectele juridice care le sunt atribuite numai față de persoanele interesate și pot fi consultate în mod gratuit în anumite biblioteci ale statelor membre.
- 38 În ceea ce privește existența unui interes public superior care decurge din obligația de transparență în domeniul mediului, la punctul 119 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că atât Convenția privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998 și aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2005/370/CE a Consiliului din 17 februarie 2005 (JO 2005, L 124, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 204), cât și Regulamentul nr. 1367/2006 prevăd accesul publicului la informații cu privire la mediu fie la cerere, fie în cadrul unei difuzări active din partea autorităților și a instituțiilor vizate. Totuși, în măsura în care aceste autorități și instituții pot refuza o cerere de acces la informații atunci când aceasta face parte din domeniul de aplicare al unor excepții, autoritățile și instituțiile menționate nu ar fi obligate să difuzeze activ informațiile respective.
- 39 Tribunalul a dedus de aici, la punctul 129 din hotărârea menționată, că standardele armonizate solicitate nu se circumscriau sferei informațiilor care se referă la emisii în mediu și, prin urmare, nu puteau beneficia de aplicarea prezumției prevăzute la articolul 6 alineatul (1) prima teză din acest regulament, potrivit căreia se consideră că există un interes public deosebit pentru comunicarea standardelor de această natură în sensul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001.
- 40 În consecință, la punctul 130 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins în întregime al doilea motiv, precum și acțiunea.

Concluziile părților în recurs

- 41 Prin recursul formulat, recurențele solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate și acordarea accesului la standardele armonizate solicitate;
 - cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 42 Comisia și intervenientele în primă instanță solicită Curții:
- respingerea recursului și
 - obligarea recurențelor la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la cererea de redeschidere a fazei orale a procedurii

- 43 Printr-un înscris depus la grefa Curții la 17 august 2023, intervenientele în primă instanță au solicitat redeschiderea fazei orale a procedurii, în conformitate cu articolul 83 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 44 În susținerea cererii lor, acestea arată că Concluziile doamnei avocate generale, prezentate la 22 iunie 2023, se întemeiază pe numeroase ipoteze nesuținute de fapte, chiar eronate, care ar necesita cel puțin o discuție mai aprofundată. În plus, ele consideră că o dezbatere aprofundată este cu atât mai necesară cu cât doamna avocată generală s-a întemeiat pe ipoteze inexacte, iar abordarea pe care a adoptat-o în concluziile sale, în special cea potrivit căreia „sistemul de standardizare al Uniunii nu necesită un acces [cu plată] la standardele tehnice armonizate”, creează un risc pentru funcționarea acestui sistem.
- 45 Potrivit articolului 83 din Regulamentul de procedură, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 46 Această situație nu se regăsește în speță. Într-adevăr, intervenientele în primă instanță și Comisia și-au prezentat în ședință aprecierea asupra situației de fapt din litigiu. Ele au avut în special ocazia să își exprime punctul de vedere cu privire la prezentarea faptelor astfel cum figurează în hotărârea atacată și în recurs, precum și să precizeze motivele pentru care, în opinia lor, sistemul european de standardizare necesită un acces cu plată la standardele armonizate solicitate. Prin urmare, după ascultarea avocatei generale, Curtea consideră că dispune de toate elementele necesare pentru a se pronunța.
- 47 Pe de altă parte, în ceea ce privește afirmația potrivit căreia Concluziile doamnei avocate generale ar conține orientări care prezintă un risc pentru funcționarea sistemului european de standardizare, trebuie amintit că Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și Regulamentul

de procedură nu prevăd posibilitatea ca persoanele interesate să prezinte observații ca răspuns la concluziile prezentate de avocatul general (Hotărârea din 25 octombrie 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, punctul 23 și jurisprudența citată).

- 48 Astfel, în temeiul articolului 252 al doilea paragraf TFUE, avocatul general are rolul de a prezenta în mod public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate în cauzele care, în conformitate cu Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, necesită intervenția sa. În această privință, nici concluziile avocatului general, nici motivarea pe care se întemeiază acestea nu sunt obligatorii pentru Curte. În consecință, dezacordul unei părți interesate față de concluziile avocatului general, oricare ar fi chestiunile pe care le examinează în cadrul acestora, nu poate constitui prin el însuși un motiv care să justifice redeschiderea fazei orale a procedurii (Hotărârea din 4 septembrie 2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, punctul 31 și jurisprudența citată).
- 49 Având în vedere considerațiile care precedă, Curtea apreciază că nu este necesar să dispună redeschiderea fazei orale a procedurii.

Cu privire la recurs

- 50 În susținerea recursului, recurentele invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe o eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o în măsura în care a statuat că standardele armonizate solicitate intră sub incidența excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) prima liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, prin care se urmărește protejarea intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală. Al doilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept în ceea ce privește existența unui interes public superior, în sensul acestui articol 4 alineatul (2) ultima teză, care justifică divulgarea acestor standarde.
- 51 Este necesar să se examineze mai întâi cel de al doilea motiv.

Argumentația părților

- 52 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că nu exista un interes public superior, în sensul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001, care să justifice divulgarea standardelor armonizate solicitate.
- 53 În primul rând, recurentele reproșează în esență Tribunalului că a considerat, la punctele 98-101 din hotărârea atacată, că nu au demonstrat motivele specifice care justifică cererea lor de acces în temeiul existenței unui interes public superior pentru divulgarea standardelor armonizate solicitate.
- 54 În această privință, ele arată, mai întâi, că standardele armonizate solicitate fac parte din dreptul Uniunii, care trebuie să fie liber accesibil. În continuare, susțin că aceste standarde privesc chestiuni fundamentale pentru consumatori, și anume siguranța jucăriilor. În sfârșit, consideră că astfel de standarde sunt de asemenea foarte importante pentru producători și pentru toți ceilalți participanți la lanțul de aprovizionare, întrucât există o prezumție de conformitate cu reglementarea Uniunii și ea este aplicabilă produselor în cauză atunci când sunt îndeplinite cerințele prevăzute de standardele menționate.

- 55 În al doilea rând, recurente reproșează Tribunalului că a săvârșit, la punctele 102 și 103 din hotărârea atacată, o eroare de drept atunci când a considerat că interesul public de a asigura funcționalitatea sistemului european de standardizare prevalează asupra garantării accesului liber și gratuit la standardele armonizate.
- 56 De altfel, potrivit recurențelor, funcționalitatea sistemului european de standardizare nu intră sub incidența excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) prima liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, care nu privește decât protecția intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală. Întrucât a considerat că interesul public de a asigura funcționalitatea sistemului european de standardizare intră sub incidența acestei dispoziții, Tribunalul ar fi creat în mod eronat o excepție care nu este prevăzută de acest regulament.
- 57 În al treilea rând, recurente reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept, la punctele 104 și 105 din hotărârea atacată, atunci când a validat aprecierea Comisiei potrivit căreia hotărârea din 27 octombrie 2016, *James Elliott Construction* (C-613/14, EU:C:2016:821), nu creează o obligație de publicare proactivă a standardelor armonizate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și nici nu stabilește în mod automat un interes public superior care să justifice divulgarea lor.
- 58 În această privință, standardele armonizate solicitate ar trebui considerate ca fiind documente legislative întrucât procedura de adoptare a acestora ar constitui un caz de delegare normativă „controlată”. Mai precis, trimiterile la astfel de standarde ar fi publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, iar Comisia ar impune statelor membre să adopte fiecare standard armonizat ca standard național, fără modificări, în termen de șase luni. În plus, publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ar avea ca efect să confere produselor reglementate de legislația Uniunii și care îndeplinesc cerințele tehnice definite în standardele armonizate beneficiul unei prezumții de conformitate cu reglementarea Uniunii.
- 59 În al patrulea rând, recurente invocă o eroare de drept săvârșită de Tribunal la punctul 107 din hotărârea atacată atunci când a indicat că standardele armonizate produc efectele juridice care le sunt atribuite numai față de persoanele interesate. Astfel, această concluzie ar fi contrară jurisprudenței Curții potrivit căreia standardele armonizate fac parte din dreptul Uniunii.
- 60 Comisia, susținută de intervenientele în primă instanță, răspunde, cu titlu introductiv, că argumentația recurențelor este atât de generală încât s-ar putea aplica oricărei cereri de divulgare referitoare la un standard armonizat.
- 61 În ceea ce privește motivele invocate în mod specific de recurente, Comisia arată, *primo*, că, deși standardele armonizate solicitate fac parte efectiv din dreptul Uniunii, aceasta nu înseamnă că ele trebuie să fie accesibile în mod liber. *Secundo*, în ceea ce privește faptul că standardele menționate ar privi chestiuni fundamentale pentru consumatori, ea arată că această argumentație este prea generală pentru a prevala asupra motivelor care justifică refuzul de a divulga conținutul documentelor în cauză. *Tertio*, interesul pe care îl prezintă standardele armonizate pentru producători și pentru ceilalți participanți la lanțul de aprovizionare în scopul accesului lor la piața internă nu poate fi calificat drept interes public superior care să justifice divulgarea acestor standarde.

- 62 În plus, ea arată că un acces liber și gratuit la standardele armonizate ar avea efecte sistemice asupra intervenientelor în primă instanță, asupra drepturilor lor de proprietate intelectuală și asupra veniturilor lor comerciale. În această privință, sistemul european de standardizare nu ar putea funcționa fără acces cu plată la aceste standarde, astfel încât excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001 ar fi aplicabilă. În orice caz, nu ar exista un interes public superior care să justifice divulgarea standardelor menționate.
- 63 În cele din urmă, Comisia precizează că standardele armonizate nu sunt elaborate în cursul procedurilor legislative, ci pe baza unui mandat acordat de Comisie unui organism de standardizare în urma adoptării unui act legislativ. În plus, odată adoptate de un organism de standardizare, standardele armonizate ar trebui transpuse în ordinele juridice naționale de membrii naționali ai acestui organism și în conformitate cu normele de procedură interne ale acestuia din urmă. În orice caz, accesul direct prevăzut la articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001 ar fi de asemenea supus excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) prima liniuță din acest regulament.
- 64 În consecință, Comisia consideră că al doilea motiv trebuie respins.

Aprecierea Curții

- 65 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurențele susțin în esență că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că niciun interes public superior, în sensul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001, nu justifică divulgarea standardelor armonizate solicitate. Potrivit acestora, există, în temeiul principiului statului de drept, care impune accesul liber la dreptul Uniunii, un interes public superior care justifică accesul la aceste standarde pentru toate persoanele fizice sau juridice care au reședința sau sediul într-un stat membru, pentru motivul că standardele menționate fac parte din dreptul Uniunii.
- 66 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că dreptul de acces la documentele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, indiferent de suportul pe care se află, este garantat oricărui cetățean al Uniunii și oricărei persoane fizice sau juridice care are reședința sau sediul social într-un stat membru prin articolul 15 alineatul (3) TFUE, precum și prin articolul 42 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). Exercitarea acestui drept este reglementată, în ceea ce privește accesul la documentele Parlamentului, ale Consiliului și ale Comisiei, de Regulamentul nr. 1049/2001, care, potrivit articolului 1, urmărește printre altele „definirea principiilor, a condițiilor și a limitelor” dreptului menționat „în vederea garantării unui acces cât mai larg la documente” și „stabilirea regulilor care să garanteze o exercitare cât mai ușoară a [acelui] drept”.
- 67 Articolul 2 alineatul (1) din acest regulament prevede în mod specific un drept de acces la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei. În temeiul articolului 2 alineatului (2) din regulamentul menționat, aceste instituții pot, sub rezerva acestor principii, condiții și limite, să permită accesul la documente pentru orice persoană fizică sau juridică care nu are reședința sau sediul social într-un stat membru.
- 68 Potrivit articolului 4 alineatul (2) prima liniuță și ultima teză din același regulament, instituțiile menționate resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală, cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului acestui document.

- 69 Din termenii respectivei dispoziții reiese astfel că excepția prevăzută de aceasta nu este aplicabilă atunci când un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.
- 70 În această privință, trebuie amintit, în primul rând, că Curtea a statuat deja că un standard armonizat, adoptat în temeiul unei directive și ale cărui referințe au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, face parte din dreptul Uniunii ca urmare a efectelor sale juridice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, punctul 40).
- 71 În special, *primo*, Curtea a statuat deja că standardele armonizate pot deveni opozabile particularilor în general cu condiția să fi fost ele însele publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, *Stichting Rookpreventie Jeugd* și alții, C-160/20, EU:C:2022:101, punctul 48).
- 72 *Secundo*, în ceea ce privește procedura de elaborare a standardelor armonizate, este necesar să se arate că aceasta a fost stabilită de legiuitorul Uniunii în Regulamentul nr. 1025/2012 și că, în conformitate cu dispozițiile care figurează în capitolul III din acest regulament, Comisia joacă un rol central în sistemul european de standardizare.
- 73 Așadar, trebuie să se observe, asemenea doamnei avocate generale la punctele 23-31 din concluzii, că, deși elaborarea acestor standarde este încredințată unui organism de drept privat, doar Comisia este împuternicită să solicite elaborarea unui standard armonizat în vederea punerii în aplicare a unei directive sau a unui regulament. În temeiul articolului 10 alineatul (1) ultima teză din Regulamentul nr. 1025/2012, aceasta stabilește cerințele referitoare la conținut care trebuie îndeplinite de standardul armonizat solicitat și un termen pentru adoptarea acestuia. Această elaborare este supravegheată de Comisie, care furnizează și finanțare în conformitate cu articolul 15 din regulamentul respectiv. În conformitate cu articolul 11 alineatul (1) litera (a) din regulamentul menționat, ea decide să publice, să nu publice sau să publice parțial referințele la standardul armonizat respectiv în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- 74 *Tertio*, deși Regulamentul nr. 1025/2012 prevede, la articolul 2 punctul 1, că respectarea standardelor armonizate nu este obligatorie, produsele care respectă aceste standarde beneficiază, astfel cum reiese din considerentul (5) al acestui regulament, de o prezumție de conformitate cu cerințele esențiale aplicabile acelor produse prevăzute în legislația relevantă de armonizare a Uniunii. Acest efect juridic conferit de legislația menționată constituie una dintre caracteristicile esențiale ale standardelor respective și face din acestea din urmă un instrument esențial pentru operatorii economici în scopul exercitării dreptului la libera circulație a bunurilor sau a serviciilor pe piața Uniunii.
- 75 Și mai specific, poate fi dificil sau chiar imposibil pentru operatorii economici să recurgă la un alt procedeu decât cel al conformității cu astfel de standarde, cum ar fi o expertiză individuală, ținând seama de dificultățile administrative și de costurile suplimentare care rezultă din aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 iulie 2012, *Fra.bo*, C-171/11, EU:C:2012:453, punctele 29 și 30).
- 76 În consecință, după cum a arătat doamna avocată generală la punctul 43 din concluzii, atunci când o legislație a Uniunii prevede că respectarea unui standard armonizat dă naștere unei prezumții de conformitate cu cerințele esențiale ale legislației menționate, aceasta înseamnă că orice persoană

fizică sau juridică care dorește să conteste în mod util această prezumție cu privire la un anumit produs sau serviciu trebuie să demonstreze că acest produs sau serviciu nu respectă acest standard sau că standardul respectiv nu îndeplinește cerințele.

- 77 În speță, trei dintre cele patru standarde armonizate solicitate, și anume standardul EN 71-5:2015, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 5: Jocuri chimice (seturi) altele decât trusele pentru experiențe chimice”, standardul EN 71-4:2013, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 4: Truse pentru experiențe chimice și activități conexe” și standardul EN 71-12:2013, intitulat „Siguranța jucăriilor – Partea 12: N-Nitrozamine și substanțe N-nitrozabile”, se referă la Directiva 2009/48. Referințele acestora au fost publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 13 noiembrie 2015 (JO 2015, C 378, p. 1). Conform articolului 13 din această directivă, jucăriile care au fost produse cu respectarea acestor standarde beneficiază de prezumția de conformitate cu cerințele aflate sub incidența standardelor menționate.
- 78 În ceea ce privește standardul EN 12472:2005+ A 1:2009, intitulat „Metodă pentru simularea uzurii și a coroziunii pentru determinarea nichelului eliberat din obiectele acoperite”, acesta se referă la Regulamentul nr. 1907/2006.
- 79 Or, deși, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 74 din prezenta hotărâre, respectarea standardelor armonizate nu este în general obligatorie, acest standard este în speță în mod vădit obligatoriu, în măsura în care Regulamentul nr. 1907/2006 prevede la punctul 27 alineatul (3) din tabelul care figurează în anexa XVII la acesta că, în ceea ce privește nichelul, standardele adoptate de CEN sunt utilizare ca metode de încercare pentru demonstrarea conformității articolelor vizate cu alineatele (1) și (2) ale acestui punct 27.
- 80 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se constate, conform jurisprudenței amintite la punctul 70 din prezenta hotărâre, că standardele armonizate solicitate fac parte din dreptul Uniunii.
- 81 În al doilea rând, astfel cum a arătat doamna avocată generală la punctul 52 din concluzii, articolul 2 TUE prevede că Uniunea se întemeiază pe principiul statului de drept, care impune accesul liber la dreptul Uniunii al tuturor persoanelor fizice și juridice din Uniune, precum și pe posibilitatea justițiabililor să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile (Hotărârea din 22 februarie 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd și alții, C-160/20, EU:C:2022:101, punctul 41, precum și jurisprudența citată). Acest acces liber trebuie în special să permită oricărei persoane pe care o lege urmărește să o protejeze să verifice, în limitele permise de drept, ca destinarii normelor edictate de respectiva lege să se conformeze în mod efectiv acestora.
- 82 Astfel, prin efectele pe care i le conferă o legislație a Uniunii, un standard armonizat poate specifica drepturi conferite justițiabililor, precum și obligații care le revin, iar aceste specificații le pot fi necesare pentru a verifica dacă un anumit produs sau serviciu se conformează efectiv cerințelor unei asemenea legislații.
- 83 În al treilea rând, trebuie amintit că principiul transparenței este indisociabil legat de principiul deschiderii, care este înscris la articolul 1 al doilea paragraf și la articolul 10 alineatul (3) TUE, la articolul 15 alineatul (1) și la articolul 298 alineatul (1) TFUE, precum și la articolul 42 din cartă. Acesta permite printre altele să se garanteze o mai mare legitimitate, eficacitate și responsabilitate a administrației față de cetățeni într-un sistem democratic (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd și alții, C-160/20, EU:C:2022:101, punctul 35, precum și jurisprudența citată).

- 84 În acest scop, un drept de acces la documente este garantat în temeiul articolului 15 alineatul (3) primul paragraf TFUE și consacrat la articolul 42 din cartă, acest drept fiind pus în aplicare printre altele prin Regulamentul nr. 1049/2001, al cărui articol 2 alineatul (3) prevede că se aplică tuturor documentelor deținute de Parlament, de Consiliu sau de Comisie (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd și alții, C-160/20, EU:C:2022:101, punctul 36).
- 85 În aceste condiții, este necesar să se constate că un interes public superior, în sensul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001, justifică divulgarea standardelor armonizate solicitate.
- 86 Prin urmare, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 104 și 105 din hotărârea atacată, că niciun interes public superior nu justifică divulgarea în temeiul acestei dispoziții a standardelor armonizate solicitate.
- 87 În consecință, se impune admiterea celui de al doilea motiv și, fără a fi necesară examinarea primului motiv, anularea hotărârii atacate.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

- 88 În conformitate cu articolul 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care recursul este întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. În acest caz, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată. Această situație se regăsește în speță.
- 89 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 65-87 din prezenta hotărâre, Comisia ar fi trebuit să recunoască în decizia în litigiu existența unui interes public superior, în sensul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001, care decurge din principiile statului de drept, transparenței, deschiderii și buneii guvernante și care justifică divulgarea standardelor solicitate armonizate, acestea din urmă făcând parte din dreptul Uniunii ca urmare a efectelor lor juridice.
- 90 În aceste condiții, se impune anularea deciziei în litigiu.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 91 În conformitate cu articolul 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 92 Articolul 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul menționat, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 93 În speță, întrucât recurențele au solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată aferente atât procedurii în fața Tribunalului, cât și procedurii de recurs.

- 94 Potrivit articolului 184 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, în cazul în care un intervenient în primă instanță nu a formulat el însuși recurs, acesta nu poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată în procedura de recurs decât dacă a participat la faza scrisă sau orală a procedurii în fața Curții. În cazul în care un asemenea intervenient participă la procedură, Curtea poate decide ca acesta să suporte propriile cheltuieli de judecată. Întrucât intervenientele în primă instanță au participat la fazele scrisă și orală ale procedurii de recurs în fața Curții, trebuie să se decidă că acestea suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 14 iulie 2021, Public.Resource.Org și Right to Know/Comisia (T-185/19, EU:T:2021:445).**
- 2) **Anulează Decizia C(2019) 639 final a Comisiei din 22 ianuarie 2019.**
- 3) **Obligă Comisia Europeană la plata cheltuielilor de judecată aferente atât procedurii în fața Tribunalului Uniunii Europene, cât și celei de recurs.**
- 4) **Comitetul European de Standardizare (CEN), Asociación Española de Normalización (UNE), Asociația de Standardizare din România (ASRO), Association française de normalisation (AFNOR), Austrian Standards International (ASI), British Standards Institution (BSI), Bureau de normalisation/Bureau voor Normalisatie (NBN), Dansk Standard (DS), Deutsches Institut für Normung eV (DIN), Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut (NEN), Schweizerische Normen-Vereinigung (SNV), Standard Norge (SN), Suomen Standardisoimisliitto ry (SFS), Svenska institutet för standarder (SIS) și Institut za standardizaciju Srbije (ISS) suportă propriile cheltuieli de judecată aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.**

Semnături